

TELŠIŲ R. UBIŠKĖS DAUGIAFUNKCIO CENTRO VAIKŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Telšių r. Ubiškės daugiafunkcio centro (toliau – Centras) vaikų apžiūros dėl asmens higienos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja Centro darbuotojų veiksmus atliekant vaikų apžiūrą bei konsultavimą dėl asmens higienos.

2. Aprašą įgyvendina Centro darbuotojai ir kiti teisės aktais numatyti darbuotojai.

3. Aprašas parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 6 straipsnio nuostatomis, Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21 d. įsakymo V-966/V-672 redakcija), Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu, Visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje, kvalifikacinių reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. V-630 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. gruodžio 20 d. įsakymo Nr. V-1473 redakcija), Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro parengtomis metodinėmis rekomendacijomis (toliau – ULAC metodinėmis rekomendacijomis) (Žygutienė M. „Pedikuliozės profilaktika ir kontrolė“. Metodinės rekomendacijos. Vilnius, 2015 (<http://www.ulac.lt/uploads/downloads/Pedikulioze%20WEB.pdf>)).

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. Asmens higiena – atskira higienos dalis, kuri tiria kūno, drabužių, avalynės priežiūrą, buitines bei aplinkos sąlygas ir nustato normas bei taisykles, atitinkančias asmens amžiaus anatomines-fiziologines savybes, padedančias išsaugoti sveikatą ir sudaryti higieninio elgesio įpročius.

4.2. Pedikuliozė (utėlėtumas) – tai užsikrėtimas utėlėmis. Pedikuliozės sukėlėjai: galvinė utėlė, parazituojanči žmogaus galvos plaukuose, drabužinė utėlė, parazituojanči žmogaus drabužiuose. Visų rūšių utėlės maitinasi žmogaus krauju, sudeda kiaušinius (glindas), kuriuos priklįjuoja prie plauko arti odos. Utėlės nešokinėja, bet greitai ropoja.

4.1. Niežai – odos liga, kurią sukelia smulkios niežinės erkės. Užsikrečia žmogus nuo žmogaus glaudaus kontakto metu bei naudodamasis sergančiojo asmeninėmis kūno priežiūros priemonėmis. Ligai būdingas intensyvus niežėjimas.

II SKYRIUS VAIKŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS VYKDYMO TVARKA

5. Centre vaikų asmens higienos apžiūros organizuojamos siekiant užkirsti kelią užkrečiamųjų ligų (pedikuliozės, niežų ar kt.) plitimui.

6. Vaikų apžiūra dėl asmens higienos atliekama turint išankstinį tėvų sutikimą, leidžiantį atlikti vaiko apžiūrą dėl jo asmens higienos, pedikuliozės ir niežų. Vaikų tėvai (globėjai), pasirašydami Ugdyto sutartį, išreiškia savo sutikimą Centre vykdyti vaiko asmens higienos ir švaros patikrinimą.

7. Centre vaikų asmens higienos apžiūros atliekamos pagal epidemiologinį poreikį.

8. Patikrinimą atlieka visuomenės sveikatos specialistas, vykdamasis sveikatos priežiūrą Centre.

9. Prieš kiekvieną patikrinimą vaikai informuojami apie tai, kas bus daroma ir kodėl tai reikia daryti.
10. Patikrinimas atliekamas Centre vaikams palankoje aplinkoje, individualiai apžiūrint kiekvieną vaiką. Atliekant patikrinimą turi būti laikomasi etikos principų.
11. Nustačius užsikrėtimo utelėmis atvejį (radus glindų ar utėlių) ar įtarus niežus, visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas sveikatos priežiūrą Centre, telefonu, raštu ar tiesiogiai informuoja vaiko tėvus (globėjus) bei atlieka veiksmus pagal algoritmą (ULAC metodinių rekomendacijų 3 priedas).
12. Pokalbis su vaiko tėvais (globėjais) turi būti konfidencialus, siekiant apsaugoti vaiką nuo viešo izoliavimo, pažeminimo ar kitų neigiamų pasekmių. Tėvams (globėjams) suteikiama visa reikiama informacija apie utėlių ar niežų naikinimo būdus.
13. Vaiką, kurio galvos plaukuose rasta utėlių, tėvams (globėjams) rekomenduojama tuojau pat pasiimti iš Centro. Jei tėvai neturi galimybės tuojau pat pasiimti mokinio iš Centro jis neturi būti atskiriamas nuo kitų vaikų ir gali likti Centre iki dienos pabaigos.
14. Apie tai, kad Centre nustatytas užsikrėtimo utelėmis atvejis (rasta glindų ar utėlių) ar įtariami niežai, informuojama Centro administracija ir bendruomenė, nenurodant konkretaus vaiko vardo ar pavardės.
15. Centre nustačius užsikrėtimo utelėmis atvejį (radus glindų ar utėlių) ar įtarus niežus, visuomenės sveikatos specialistas el. paštu rekomenduoja artimą kontaktą turėjusių vaikų tėvams patikrinti savo vaikus dėl galimo užsikrėtimo pedikuloze, niežais. Kartu nusiunčia informacinę medžiagą.
16. Vaikas į Centrą gali sugrįžti tik tada, kai yra visiškai išgydyta pedikulozė, niežai ar kita užkrečiama liga. Kad vaikas yra sveikas, žodžiu patvirtina tėvai (globėjai).
17. Centras gali pareikalauti iš tėvų raštiško patvirtinimo, kuriame tėvai (globėjai) nurodo, kokiomis priemonėmis ir kada buvo pradėtas gydymas nuo pedikulozės (ULAC metodinių rekomendacijų 6 priedas).
18. Neigiamai įvertinus vaiko asmens higieną, t. y. pastebėjus nešvarias ausis, panages, rankas, drabužius ar pajutus nemalonų kvapą, visuomenės sveikatos specialistas individualiai kalbasi su vaiko tėvais (globėjais) bei informuoja apie netinkamą vaiko higieną.
19. Jeigu tėvai (globėjai) piktybiškai nereaguoja į Centro pranešimus, apie tai informuojama Centro vaiko gerovės komisija ir/ar Vaiko teisių apsaugos tarnyba.
20. Užfiksavus pedikulozės ar niežų atvejus Centre, visuomenės sveikatos specialistas:
  - 20.1. organizuoja profilaktinius vaikų sveikatos tikrinimus dėl pedikulozės ir niežų, vadovaudamasis ULAC metodinėmis rekomendacijomis;
  - 20.2. konsultuoja vaikų tėvus (globėjus), jei vaikas nesilaiko asmens higienos.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Informacijos ir duomenų apie vaiko sveikatą konfidencialumas užtikrinamas vadovaujantis Informacijos apie pacientą valstybės institucijoms ir kitoms įstaigoms teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2001 m. vasario 1 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. 65 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. lapkričio 21 d. įsakymo Nr. V-1328 redakcija).
  21. Visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą Centre, funkcijų įgyvendinimą, pagal savo kompetenciją, kontroliuoja visuomenės sveikatos biuro direktorius ar jo įgaliotas asmuo.
  22. Centro direktorius turi užtikrinti galimybę visuomenės sveikatos specialistui, vykdančiam sveikatos priežiūrą Centre, atlikti patikrinimą sutartu laiku, sudarant sąlygas tikrinimą vykdyti konfidencialiai.
  23. Su šiuo Aprašu visi pedagogai supažindinami.
-